

DANI POVIJESTI MEDICINE – DR. ROMAN JELIĆ

Zadar, dvorana Matice hrvatske – Mali Iž, 6. i 7. svibnja 2005.

U povodu stote obljetnice rođenja prim. dr. Romana Jelića (1. svibnja 1905. – 27. listopada 1993.), jednog od najistaknutijih zadarskih liječnika XX. stoljeća, u Zadru je 6. svibnja 2005. održan simpozij *Dani povijesti medicine – dr. Roman Jelić*.

Primarijus Jelić bio je čovjek široka raspona stručnog i znanstvenog interesa, a imao je osobitu sklonost k istraživanju povijesti i povijesti medicine, demografije, etnologije i filologije, iz kojih je područja objavio brojne radove.

Inicijativa za ovakvim skupom potekla je od povjesničara medicine iz Zagreba, a zadarski kolege zdušno su je podržali. Zadar, s riznicom historijskog arhiva i bogatom znanstvenom knjižnicom, uostalom, nije beznačajna referentna točka za povjesničare i povjesničare medicine i znanosti.

Simpozij, pod pokroviteljstvom Hrvatskog društva za povijest medicine – Hrvatskoga liječničkog zbora, u organizaciji Zadarske podružnice Zbora liječnika Hrvatske, odvijao se u poslijepodnevnom satima u dvorani Matice hrvatske u Zadru, u četverosatnom ozračju prisjećanja, asociiranja i novih kreativnih priloga.

Na samom početku simpozij je pozdravila predsjednica Zadarske podružnice HLZ-a Ljiljana Klarin, a zatim ga je formalno otvorio Mirko Jamnicki Dojmi najavljujući pozdravne govore Vladimira Dugačkog, kao predsjednika Hrvatskog društva za povijest medicine HLZ-a, Ante Škrobonje, kao predsjednika Hrvatskoga znanstvenog društva za povijest zdravstvene kulture, Stijepa Obada, kao pročelnika Zmajskog stola Družbe “Braća hrvatskog zmaja”, te Josipa Vlahovića, kao predstavnika Gradskog vijeća Zadra.

U prvom dijelu skupa izlagali su Ivica Vučak, Stjepan Barbarić, Stella Fatović-Ferenčić, Slavko Perović, Mirko Jamnicki Dojmi, a radovi su se

Slika 1. Otkrivanje spomen-ploče dr. Romanu Jeliću na njegovoj rodnoj kući u Malom Ižu, 7. svibnja 2005.

odnosili na život i djelo prim. dr. Romana Jelića. Predavači su se dotaknuli njegova ranog života i školovanja, osvrnuli se na Jelićev doprinos utemeljenju i unapređenju rendgenološkog odjela u Zadarskoj bolnici, analizirali nadahnjujuće otočne motive u njegovim radovima, ali i tekstove o zadarskim nahodištima, liječnicima iz zadarske obitelji Pinelli i epidemijama kuge. Na kraju prvog dijela, njegov sin, Ivan Jelić, ispričao je nekoliko zanimljivih crtica i zgoda iz života svog oca.

U nastavku svoje radove izlagali su Vladimir Dugački, Ante Škrobonja (rad pisan u suradnji s Amirom Muzurom) i Željko Dugac. Ništa manje zanimljiv drugi dio, pažljivom je slušateljstvu ponudio nekoliko raznovrsnih tema. Govorilo se tako o Battarinoj akciji na prvom sustavnom pokušaju suzbijanja malarije u Ninu početkom prošlog stoljeća, o svecima zaštitnicima od zmijskog ujeda u kršćanskoj tradiciji te o zdravstvenom prosvjećivanju u Dalmaciji između dvaju svjetskih ratova.

Na kraju su prikazane knjige *Sveti od zdravlja* Ante Škrobonje (V. Dugački), *Zbornik radova liječnika šibenskog područja* Stjepana Sirovice (S. Perović) i *Acta medico-historica Adriatica*, jedini hrvatski časopis za povijest medicine (A. Škrobonja).

Sljedećeg dana, 7. svibnja, u znak sjećanja i poštovanja na dr. Romana Jelića kao jednog od najistaknutijih Ižana i zaslužnih Zadrana, svečano je otkrivena spomen-ploča na pročelju njegove rodne kuće u Malom Ižu. Spomen obilježje postavili su pučani Iža, Zmajski stol Družbe “Braća hrvatskog Zmaja” u Zadru i Hrvatski liječnički zbor. Ploču je otkrio najmlađi unuk primarijusa Jelića, a taj je čin riječju popratio iški pjesnik Slavko Govorčin. U prozračnosti sunčanoga svibanjskog dana, iški čakavski idiom dao je posebno ozračje svečanosti.

Sadržajni radovi izlagani na simpoziju otkrili su tek dio baštine što ju je budućim naraštajima namro primarijus Jelić svojim neumornim radom. U živom razgovoru i razmjeni mišljenja sudionika i posjetitelja, zaključeno je kako se ovakva okupljanja povjesničara medicine i onih liječnika koji se tom širokom tematikom bave amaterski, ali *con passione*, moraju nastaviti. Upravo takve stožerne figure poput primarijusa Jelića, svojim radom i djelom isijavaju snažnim poticajima i djeluju intrigantno na kreativnu energiju njegovih mlađih kolega sljedbenika.

Na kraju treba istaknuti kako će se prezentirani radovi naći objedinjeni u jednom od idućih separata zadarskoga medicinskog časopisa *Medica Jadertina* i tako ostati kao spomen na utemeljiteljski pothvat organiziranja *Dana povijesti medicine – dr. Romana Jelića* koji će, nadajmo se, postati tradicijom.

Dr. Mirko Jamnicki Dojmi